

"Erum við nógu **GRÆN**?"

- Reynslusaga af endurfjármögnun

Kjartan Már Kjartansson, bæjarstjóri

Reykjanesbær

Í KRAFTI FJÖLBREYTTLEIKANS

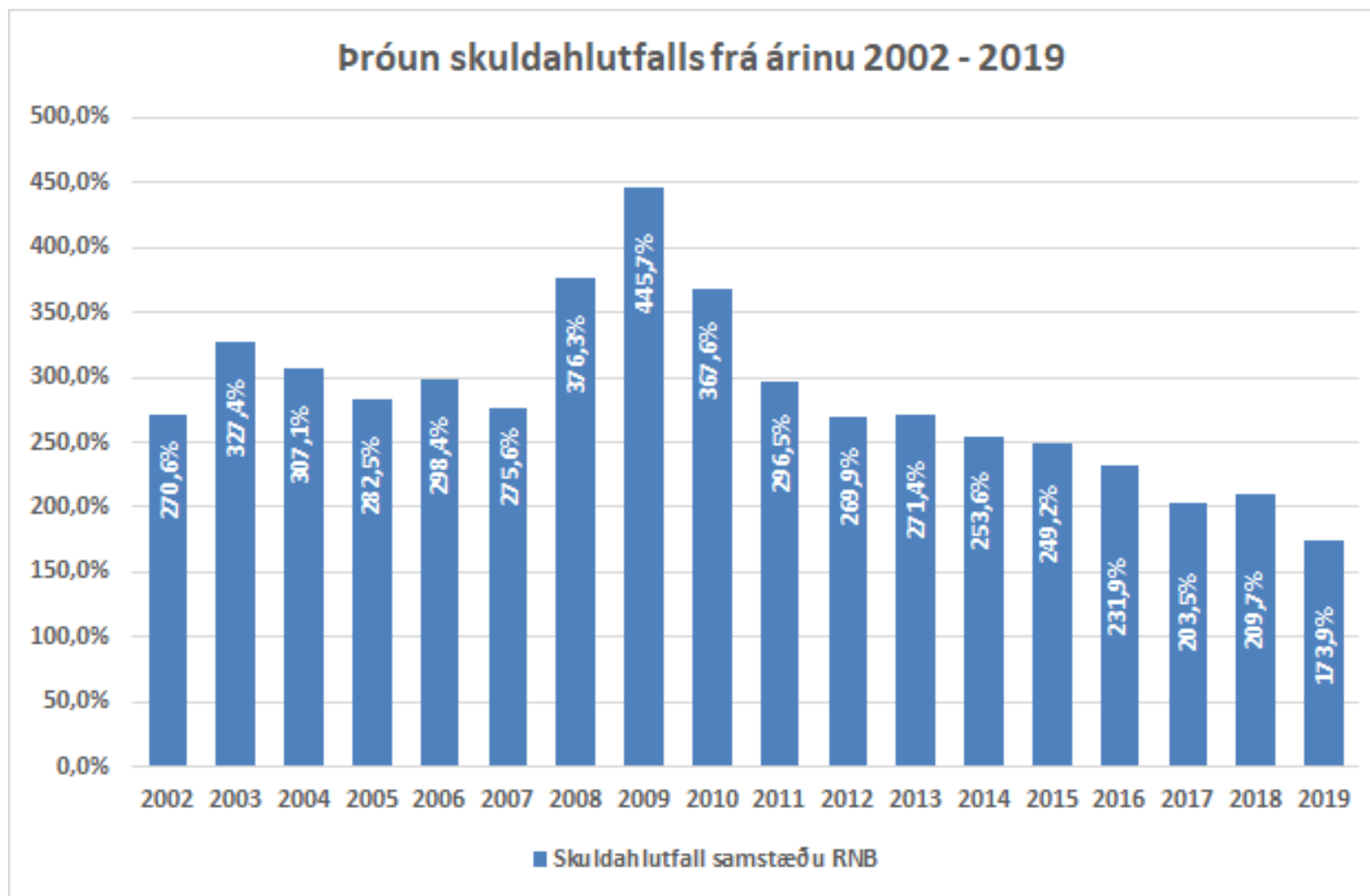

1. Forsagan: sveiflur og sviptingar

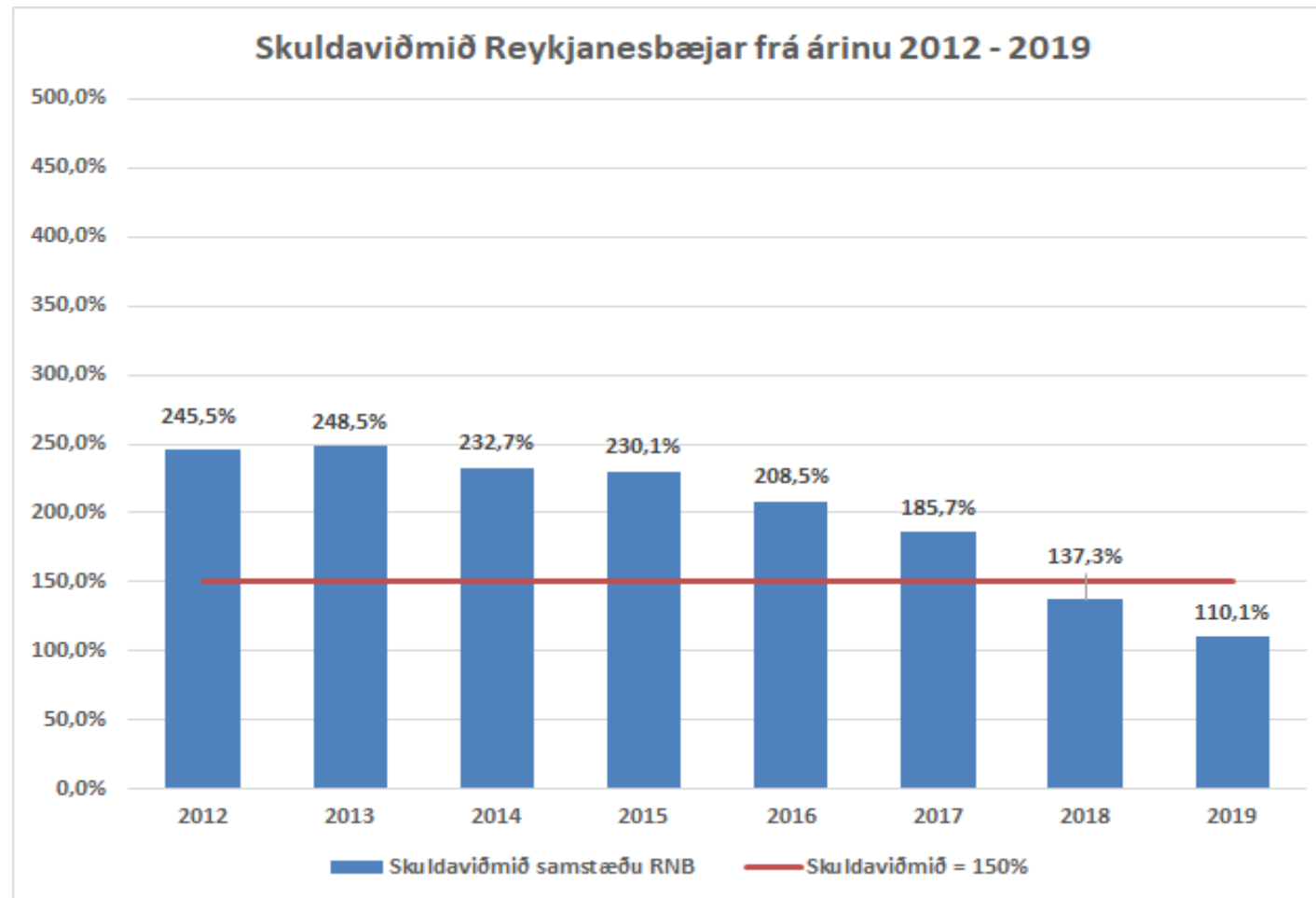
- Einsetning grunnskóla: Heiðarskóli 1999 og Akurskóli 2005
- Hryðjuverkin 11. september 2001
- Vægi Keflavíkurflugvallar aukist: 2012 = 28% / 2019 = 43%
- Eignarhaldsfélagið Fasteign stofnað 2003
- Brotthvarf Varnarliðsins 2006
- Bankahrunið 2008 - atvinnuleysi 14,8%
- Gos í Eyjafjallajökli 2010
- Reikningskil sveitarfélaga breytt 2010
- Ný sveitarstjórnarlög 2012: Jafnvægisregla og Skuldaregla /150% skuldaviðmið

Þróun skuldahlutfalls

Þróun skuldaviðmiðs

2. Forsagan, sveiflur og sviptingar

- Endurskipulagning efnahags 2014 / skuldaviðmið = 232,7%
- Sóknin og hófst haustið 2014
  - Stjórnendur Reykjanesbæjar
  - Haraldur Líndal Haraldsson, ráðgjafi
  - KPMG, Oddur G. Jónsson o.fl.
  - Eftirlitsnefnd með fjárm. sveitarfél; Þórir Ólafsson, Eiríkur Benónýsson
  - Deloitte; Heimir Ólafsson og Logos; Ólafur Arinbjörn Sigurðsson
- Bæjarstjórn 90% samstíga
- Starfsmenn tóku á sig margs konar skerðingu og íbúar hærri álögur
- Starfsmenn tóku þátt í að lækka rekstrarkostnað

3. Forsagan: sveiflur og sviptingar

- Norðurál hefur byggingu álvers í Helguvík 2006
- Reykjaneshöfn fer í nauðsynlegar framkvæmdir
- Norðurál gerði raforkusamning m.a. við Hitaveitu Suðurnesja
- HS skipt upp í tvö fyrirtæki, HS Veitur og HS Orku
- HS Orka seld, uppsögn raforkusamnings við Norðurál
- Áform um tvö kísilver í Helguvík
- United Silicon 2014/ Stakksberg í eigu Arionbanka 2018
- Thorsil með áform/ Fjármögnun dregist á langinn - uppsögn lóðarleigusamnings 2020

4. Forsagan: sveiflur og sviptingar

- Afnám gjaldeyrishafta
- Þrotabú föllnu bankanna greiða stöðuleikaframlag til ríkisins
- Ferðaþjónustan tekur kipp / WOW fer á flug
- Fordæmalaus íbúafjölgun 7-9% - 25% íbúa af erlendu bergi
- Reykjanesbær semur við kröfuhafa í lok árs 2017
- Fasteign; RNB einn eftir - skuld við lánveitendur var alls 12 milljarðar:
  - 3 milljarðar sem skiptist á milli kröfuhafa
  - 700 milljónir til LÍ og ÍSB
  - 8,4 milljarðar enda hjá LSR á 4,2% vöxtum
- 2020 Norðurál hættir við byggingu álvers í Helguvík

Kjarninn Fréttir Skýringar Skoðun Föll

Stöðugleikaeignir upp á 19 milljarða framseldar til LSR

Íslenska ríkið hefur framselt illseljanlegar eignir sem það fékk í stöðugleikaframlag upp í skuld sína ríkisins. Framlag ríkisins inn á skuldina í ár fer úr fimm milljörðum í 24 milljarða.

Þóður Snær Júlíusson 8. janúar 2018

Nýr 100 Komdu d

Vinsælast

5. Forsagan: sveiflur og sviptingar

- WOW "lendir" í mars 2019 = aukið atvinnuleysi
- MAX vandræði Icelandair, samdráttur/ áhafnir missa vinnunna
- COVID19, heimsfaraldur, landinu lokað
- Atvinnuleysi stefnir í 25%

Skuld við LSR sem á að endurfjármagna

8,4 milljarðar

4.2% verðtryggðir vextir

Fjármagnskostnaður **353 milljónir** ár ári + verðtrygging

Viðskipti | mbl | 6.11.2019 | 8:55 | Uppfært 9:39

Enn lækka vextir Seðlabankans

Seðlabanki Íslands. mbl.is/Kristinn Magnússon

Setja bókamerki

Peningastefnunefnd Seðlabanka Íslands hefur ákveðið að lækka bankans um 0,25 prósentur. Meginvextir bankans, vextir á sjö da bundnum innlánum, verða því 3%. Ef litið er á vaxtakúrfu meginv Seðlabankans sést að meginvextir (stýrivextir) hafa lægst farið í 3 prósent snemma árs 2011. Í ársbyrjun 2009 voru þeir aftur á mó 18%.

Lækkun vaxta í spilunum

Andrés Guðmundsson segir markaði grænna skuldabréfa vera allt í rísta þrátt fyrir þessum óvissuáhrifum vegna þess að fjárfestir eru ávallt til staðar.

Græn bylting á skuldabréfamarkaði

Markaðurinn með græn og félagsleg skuldabréf fer ört vaxandi, bæði hér á landi og á alþjóðavísu. Sveitar- og fasteignasvæðis eru þar í fararbroddi

JÓHJUS ÞÓR HALLDÓRSSON
LITAVEÐJÓ

G ræn og félagsleg skuldabréf ryðja sér niður á landi mið þáttinn á markaði. Þeir eru engin nýtt efni í íslenskum krönum, heldur er heildarupphæð þeirra á milli á milli.

Þrátt fyrir óvissuáhrif og óvissuáhrif er markaðurinn með græn og félagsleg skuldabréf vaxandi. Þetta er einn af þeim áhrifum sem hafa komið til á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.

Sveitarfélögin komi sterk inn í þetta á milli mið þáttinn á markaði. Þetta er einn af þeim áhrifum sem hafa komið til á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.

Markaðurinn vaxandi er einn af þeim áhrifum sem hafa komið til á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.

ótrú og óvissuáhrif eru þess vegna vörðugur. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

Andrés segir þess vegna græn og félagsleg skuldabréf vaxandi. Þetta er einn af þeim áhrifum sem hafa komið til á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.

Andrés segir þess vegna græn og félagsleg skuldabréf vaxandi. Þetta er einn af þeim áhrifum sem hafa komið til á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.

Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

Stærð fyrir alþjóðlegu fjárfestingu eru hins vegar vörðugur. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

Evrópusambandið til bjargar þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

ekki félagsleg, enda hámarks fjárfestir en svo að sjálfstjórnin sé vinnulífsmið og það lagur sig í síta almenna og einfalda flokka. „Viðjum við að allir mátt að þess vegna, ölu viðjum við einblína á þessu á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

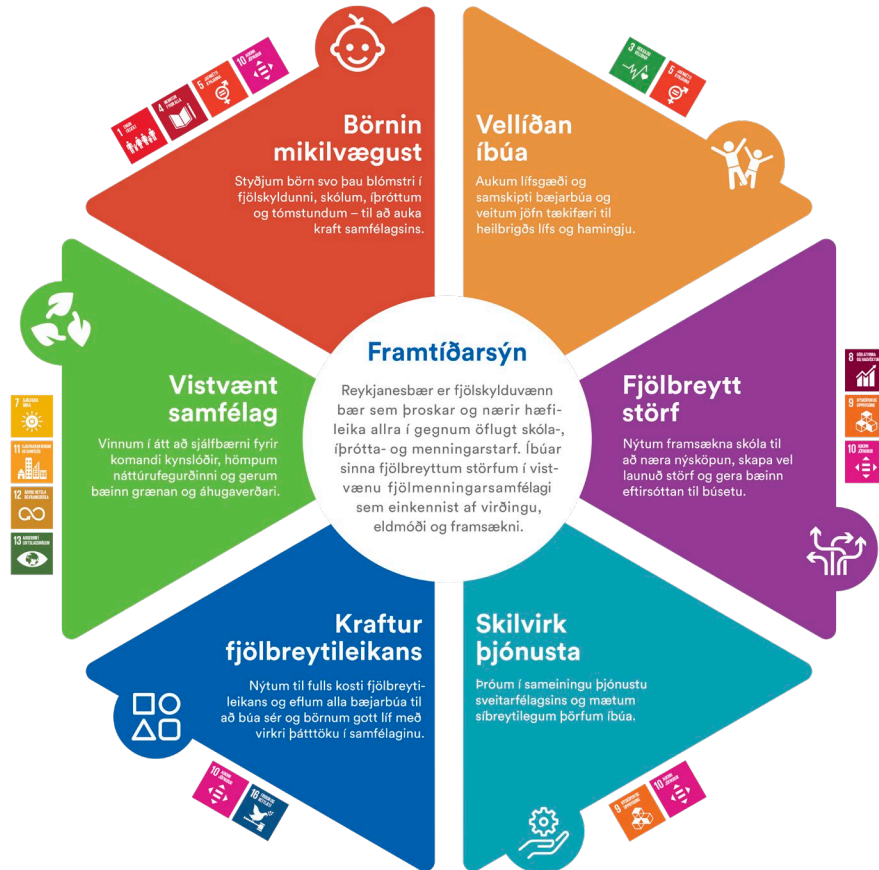
„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

„Þú ert líklegur til þess að þetta myndi hafa áhrif á þess vegna. „Ef við skoðum þetta á milli mið þáttinn á markaði og líta hafa út svona: Félagsleg skuldabréf eru tryggð með vöðvaðum, vaxandi og óvissuáhrifum.“

Stefna Reykjaneshæjar

September 2019

Heimsmarkmiðin

Miðvikudagur 16. ágúst 2017 kl. 23:32

Lagfæringar á ljósbogaofni United Silicon

Vegna lagfæringa á rafskauti í ljósbogaofni United Silicon var slökkt á ofninum nú undir kvöld. Unnið er að viðgerð. Lykt gæti borist frá verksmiðjunni í kvöld (mánudag) og nótt, segir í tilkynningu frá United Silicon.

CIRCULAR

Dæmi um möguleg græn verkefni

- Hafnargarður/ sjóvarnargarður
- Fasteignir
- Lagnakerfi
- Verkefni tengd orkuskiptum
- Verkefni tengd orkusparnaði - LED lýsingar
- Græn opin svæði
- Göngu- og hjólastígar

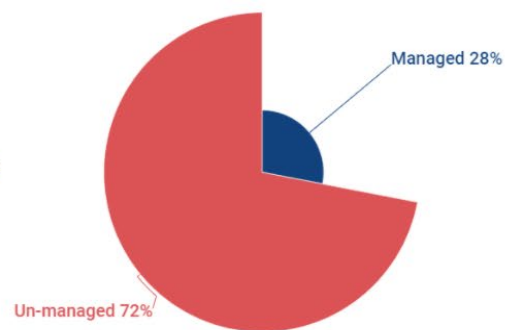

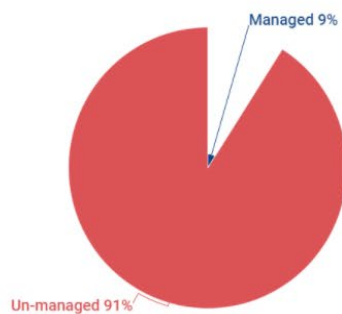

ESG sjálfbærnigreining Circular

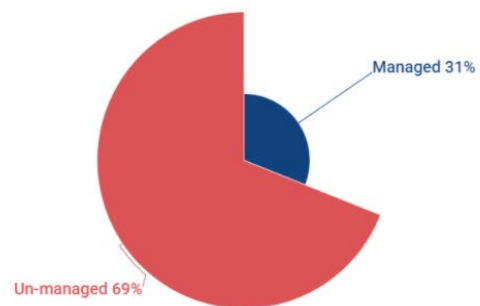
Samtals →

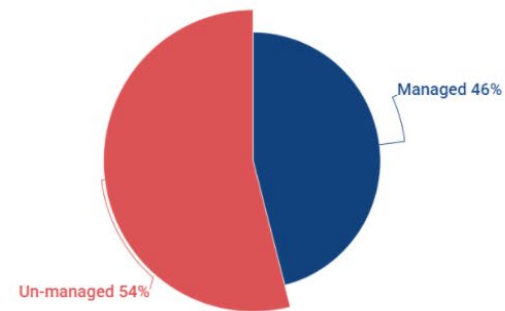
Umhverfismál

Félagsmál

Stjórnarhættir

Niðurstaðan

Við vorum ekki nógu "GRÆN"

CIRCULAR

Stapaskóli 2. og 3. áfangi

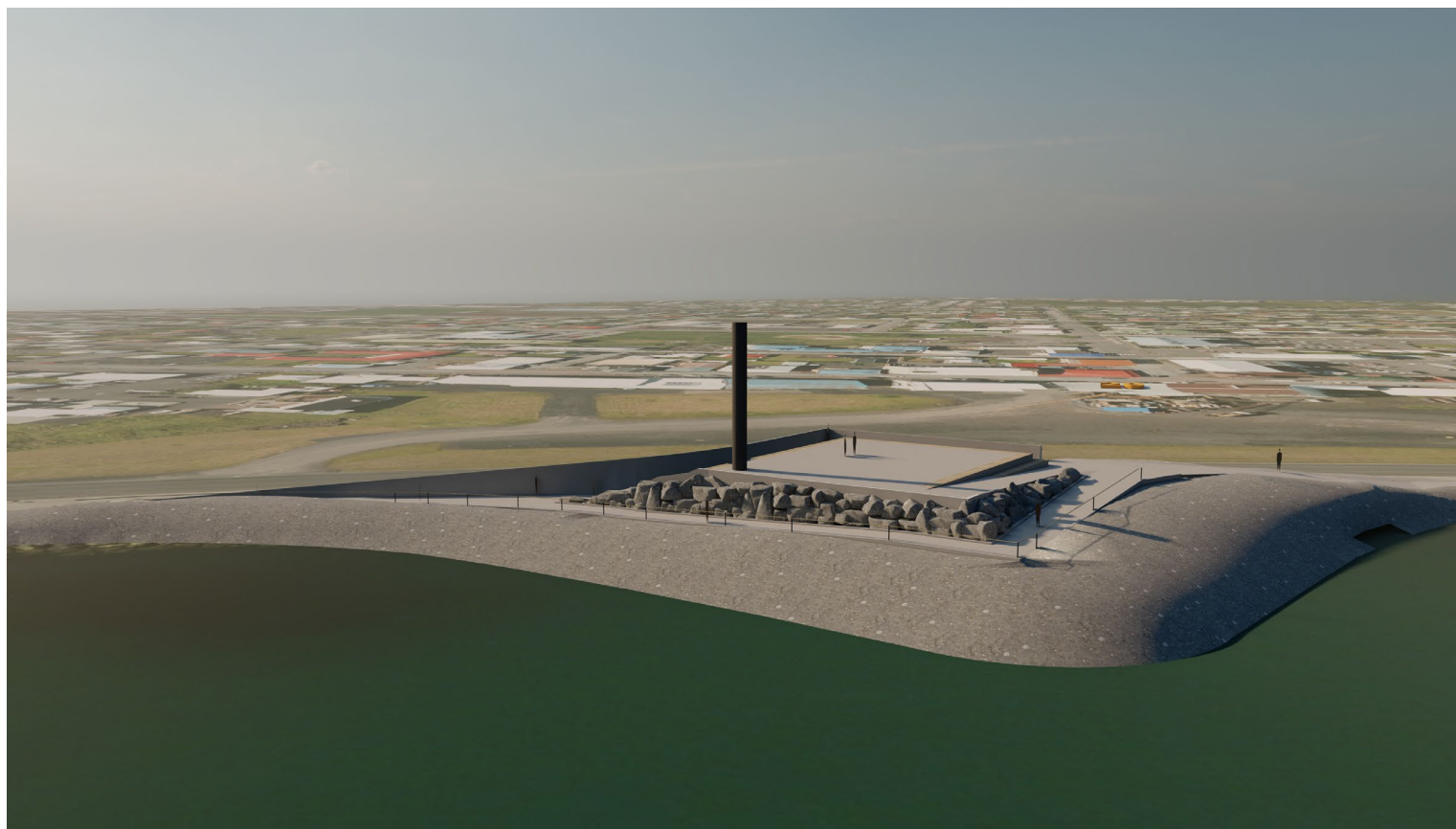

Nýtt hjúkrunarheimili

Fráveitustöö

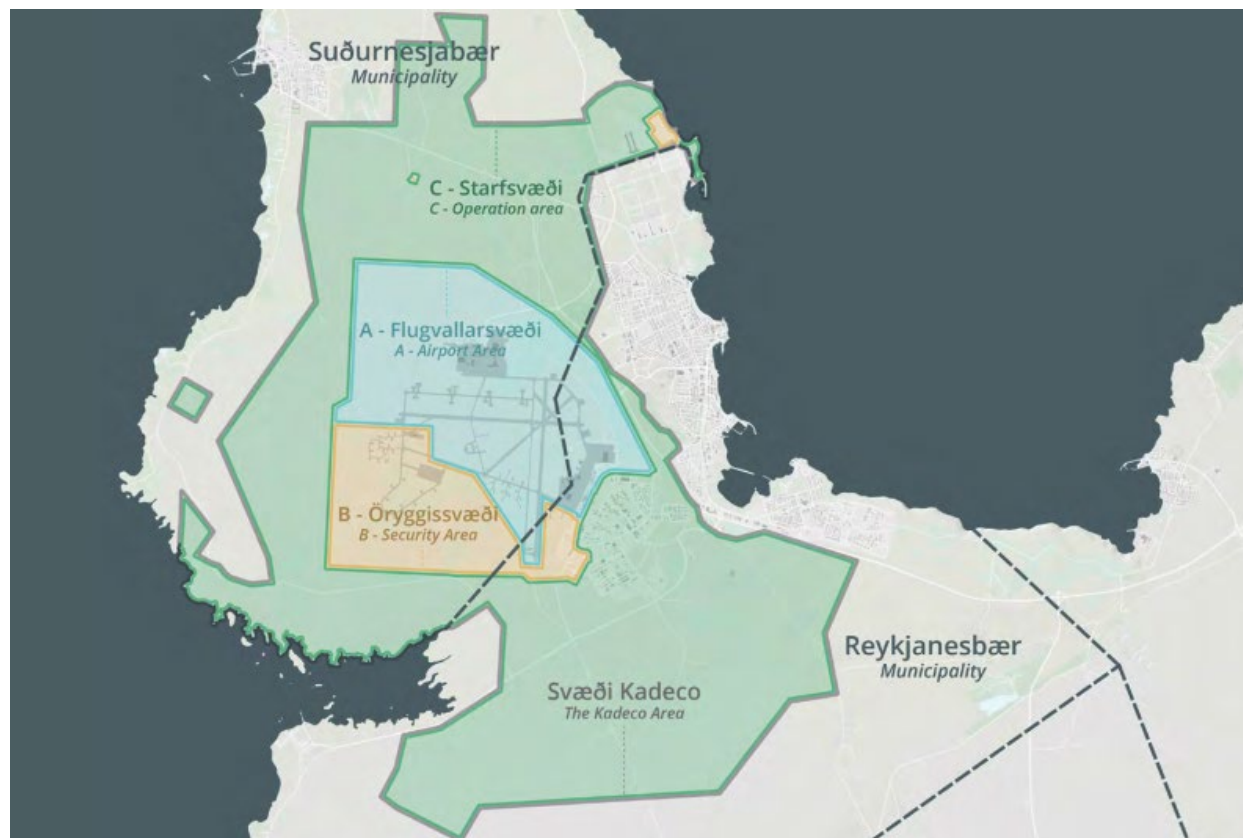
Ásbrú, rammaskipulag 14-18 þús. íbúar

Flugborgin - Aerotropolis

LED götulýsing

Breytingar hjá lánasjóði

Óskuðum eftir ríkisábyrgð en fengum synjun

- veð í útsvari eins og LSS
- hefði þýtt betri kjör og mögulega +200m króna stuðning án nokkurs framlags
- Ríkið vildi ekki skapa fordæmi

tir Lán til sveitarfélaga Fjárfestar Lög og reglugerðir English

Fréttir

2020 ▼ október september ágúst júlí júní maí [april](#) mars febrúar janúar

Mildun við eiginfjárútreikninga

21. apr. 2020

Lánasjóður sveitarfélaga ohf. hefur ákveðið að nýta mildunarreglu við eiginfjárútreikninga vegna lögbundinnar sérstöðu sjóðsins. Samkvæmt 2. mgr. 68. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 geta sveitarfélög veitt sjóðnum veð í tekjum sínum vegna lána sem það tekur hjá sjóðnum og vegna ábyrgða sem það veitir honum samkvæmt 1. og 2. mgr. 69. gr. sömu laga.

Þetta felur í sér að Lánasjóðurinn mun við eiginfjárútreikning samkvæmt staðalaðferð nýta sér mildun vegna lána til sveitarfélaga, stofnana þeirra og fyrirtækja sem tryggð eru með veði í tekjur sveitarfélaga, samanber 2. gr. reglugerðar nr. 835/2012. Við beitingu mildunar fái umræddar áhættuskuldbindingar, að því marki sem veð er fyrir hendi, áhættuvog eins og íslenska ríkið, þ.e. 0% vegna lána í íslenskum krónum.

Lánasjóðurinn mun einnig beita sömu sjónarmiðum um mildun við útreikning á stórum áhættuskuldbindingum, samanber 1. mgr. 74. gr. reglugerðar nr. 233/2017, þ.e. að líta megi á tryggðan hluta ábyrgðarskuldbindingar sem áhættuskuldbindingu ríkisins.

Fjárhagsstaða Lánasjóðsins er sterk og er vegið eiginfjárlutfall sjóðsins 70% miðað við ársreikning 31. desember 2019. Eiginfjárfrafa samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/200 er 12,25%.

Nýting á veittri heimild er til þess fallið að styrkja stöðu og hlutverk Lánasjóðsins enn frekar en til hliðsjónar hefði vegið eiginfjárlutfall sjóðsins hækkað í 392% miðað við stöðu útlána þann 31. desember 2019.

Takk fyrir!

